

INHOUD

Economie 2

- De OESO, het IMF, de crisis

Ondernemingen 3

- De preventieve opdrachten van het Fonds voor de beroepsziekten
- Containergassen: vervolg

Sociaal beleid 4

- Onze sociale zekerheid: een kas zonder bodem?

Sociale ombuds 5

- Welke berekeningsbasis voor de ontslagvergoeding bij tijdskrediet?

Echo regio's 5-7

- Discriminaties op het werk nog lang niet verdwenen!
- De Vlaamse interne staatsvorming
- Overheveling gewestbelastingen naar het Waals Gewest

Europa & Internationaal 8

- Toetreding van de EU tot het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens
- Europees/Afrikaanse Top. En de werkgelegenheid?

Fiscale autonomie: de echte inzet

Het debat rond fiscale autonomie wordt gevoerd in termen die voorbij gaan aan de essentie van de discussie. Men is voor of tegen. Het zou een zaak zijn van voorstanders van goed bestuur tegen de angsthazen die geen verantwoordelijkheid durven nemen. Maar de echte inzet is de toekomst van ons sociaal model.

Een belangrijke reden voor het afspringen van de poging tot regeringsvorming was de kortsluiting over de regionalisering van de personenbelasting. Bij het lezen van de officiële spijtbetuinging van diegene die de breuk veroorzaakte viel vooral één passus op: **“We zijn solidaire mensen. We vinden alleen dat de solidariteit diegene die solidair is niet ten grond mag richten. Daarom is verantwoordelijkheid nodig over uitgaven en inkomsten.”** Lees: fiscale autonomie, zeker inzake vennootschapsbelasting en personenbelasting is nodig en liefst volledig.

Wie deze stelling betwist zou de welvaart van kinderen en kleinkinderen op het spel zetten. Deze boodschap gaat er bij velen in als zoete koek. We brengen graag een paar kanttekeningen aan.

Vooreerst wordt gemakshalve vergeten dat de huidige financieringswet (die voor alle duidelijkheid wel moet aangepast worden) al responsabiliserend werkt, omdat het dotatiestelsel waarmee de gewesten gefinancierd worden nu al verdeeld wordt in functie van hun fiscale capaciteit. Gemakshalve wordt in de argumentatie ook vergeten dat ook de regionale economische groei al onrechtstreeks bijdraagt tot de omvang van de dotaties aan gewesten en gemeenschappen. Het is wel juist dat bij een groei van 1% de federale middelen met meer dan 1% zullen toenemen omdat de opbrengst van de personenbelasting sneller groeit dan het BBP. Dit komt ten goede aan de federale overheid. Normaal gezien is dit geen probleem, aangezien diegenen die willen sleutelen aan de financieringswet dit doen uit bezorgdheid voor de federale begroting, die bijna de volledige vergrijzingskost moet opvangen en de sociale zekerheid moet financieren. Behalve misschien als men vindt dat er een teveel aan solidariteit is in dit land.

Bovendien wordt in wetenschappelijke kringen gesteld dat een volledige fiscale autonomie - waar diegenen die de recentste politieke crisis veroorzaakten - van dromen, leidt tot belastingconcurrentie. Zeker in een land waar de deelgebieden economisch zo nauw verweven zijn. Meteen zal dit sommige regio's in moeilijkheden brengen om hun collectieve voorzieningen te blijven financieren. Volledige fiscale autonomie leidt ook tot uitschakeling van de automatische solidariteitsmechanismen. Wellicht ook geen zorg voor wie stelt dat teveel solidariteit tot verarming leidt.

Daarom dat meer sociale pleitbezorgers van een verdere regionalisering van de personenbelasting stellen dat dit niet kan zonder een zekere verarming van de federale overheid (want de groei van de personenbelasting bevoordeelt nu deze federale overheid) en dat er dus correcties nodig zijn om dat verschil in meeropbrengst te compenseren. Probleem is dat de voorstanders niet duidelijk maken hoe dit moet gebeuren en wie dan uiteindelijk deze factuur moet betalen !

Kijken we tenslotte terug op wat even op tafel van de High level Group lag, nl. een grotere regionalisering van de personenbelasting en de invoering van twee belastingbarema's (een voor de federale overheid en een voor de gewesten). Ook hier blijven er veel fundamentele vragen onbeantwoord. Zou een gedeelde bevoegdheid van de personenbelasting tussen federale overheid en gewesten niet leiden tot vragen over de kredietwaardigheid van de federale overheid voor de terugbetaling van de staatsschuld? Dreigen we in een context van wat sommigen "emotionele financiële" markten noemen geen vertrouwenscrisis te creëren met mogelijke gevolgen op de te betalen rentevoet op de overheidsleningen en het begrotingstekort? Wat zouden de gevolgen van twee belastingbarema's zijn op de berekening van sommige belastingaftrekken, die verrekend worden na toepassing van het belastingbarema en waarvan de hoogte soms berekend wordt op basis van het belastingbarema. Als de regio's hun toegekende fiscale autonomie zouden uitvoeren gaan we dan bijvoorbeeld naar verschillende belastingkredieten voor zieken, gepensioneerden en werklozen, naargelang van het gewest waar ze wonen? Zullen we naast werknemers die na belastinginhouding voor hetzelfde werk een ander loon krijgen in het zelfde bedrijf, ook sociaal gerechtigden krijgen met een andere netto uitkering? Zullen sommige gewesten nog in staat zijn dezelfde dienstverlening aan te bieden als vandaag?

Belangrijke vragen voor wie de sociale cohesie en de solidariteit in dit land wil handhaven. Maar blijkbaar overbodige vragen voor wie solidariteit beschouwt als bron van verarming.

Voor ons is de inzet van de discussie duidelijk! ■

ECONOMIE

Nieuwe website: «hetgrotegeld.be»

Je interesseert je voor de strijd voor rechtvaardiger belastingen, maar begrippen als "progressiviteit van de belastingen", "fiscale fraude", "notionele intreestafrek", "taks op financiële transacties" vind je nogal ingewikkeld?

Surf dan eens naar website <http://www.hetgrotegeld.be> van het Financieel Actie Netwerk (FAN) waarin het ABVV actief is. De website van het FAN maakt deel uit van de campagne "Laat het grote geld niet ontsnappen". Doelstelling? Eraan herinneren dat belastingen nodig zijn om een solidaire maatschappij uit te bouwen en in stand te houden. In België ontsnappen de grote vermogens en de hoge inkomens al te gemakkelijk aan de fiscus. Net zoals het FAN denkt het ABVV dat een andere fiscaliteit mogelijk is!

Op de website van het ABVV kan je onder de rubriek Brochures 2009, onze brochure "Waarom betalen we belastingen" raadplegen.

De OESO, het IMF, de crisis

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is een reusachtige "denktank" voor rijke, westerse landen die door studie en overleg op het beleid van haar lidstaten en de ondernemingen in die staten probeert te wegen. Via zijn vertegenwoordiging in de TUAC, het raadgevende comité van de vakbonden bij de OESO, volgt het ABVV de grote macro-economische thema's op en probeert ze actief de sociale agenda te verdedigen.

In september publiceerde de OESO traditioneel haar tewerkstellingsperspectieven en tussentijdse economische voorspellingen. Hoewel de organisatie erkent dat het premature economische herstel vertraagt, adviseert ze haar lidstaten om budgettaire bezuinigingen aan te houden indien de groeivertraging zich niet voorzet. Indien de vertraging aanhoudt, wordt de lidstaten gevraagd hun bezuinigingsacties uit te stellen. In dit verband zijn de cijfers in de World Economic Outlook van het IMF (publicatie begin oktober) weinig hoopgevend. Het IMF stelt dat de vertraging zal aanhouden tot de tweede helft van 2011. Het IMF roept landen die het zich kunnen permitteren expliciet op om 'voorzichtig te zijn met bezuinigingen op overheidsuitgaven'. Deze oproep versterkt de boodschap die de vakbonden reeds maanden verkondigen:

blind bezuinigen zal de economie in een sociale en economische stagnatie dwingen. Door onzekerheid rond jobs en investeringen stellen gezinnen en bedrijven hun bestedingen immers uit. Door een restrictief budgettaire beleid te voeren, stevenen we af op een volledige stilstand van onze economie.

Op sociaal gebied adviseert de OESO om het 'momentum' van de crisis aan te wenden om werklozen 'actiever' op te volgen en promoot ze maatregelen om de mobiliteit op de arbeidsmarkt te vergroten (afbouw van de bescherming van vaste contracten). Arbeidsduurvermindering wordt aanvaard als een effectief middel om permanente werkloosheid te voorkomen, maar wordt in vraag gesteld omdat het de mobiliteit op de arbeidsmarkt vermindert.

De OESO kreeg bovendien de opdracht van de G20 om een nieuwe groeistrategie uit te werken. De klemtoon van de voorgestelde oplossing, ligt echter niet op de uitbouw van een duurzaam arbeidsmarktmodel, de versterking van de sociale dialoog, de regulering van de financiële sector of een beperking van de ongelijkheid, maar bij meer liberalisering. Geen wonder als je weet dat tewerkstelling niet eens op de agenda van de komende G20-top in Seoul is terug te vinden.

lars.vandekeybus@abvv.be

De preventieve opdrachten van het Fonds voor de beroepsziekten

Wie in België lijdt aan een beroepsziekte, heeft recht op een financiële vergoeding. Ook mensen die een aandoening hebben waarvan ze denken dat de oorzaak bij hun werk ligt, kunnen een aanvraag indienen. Het Fonds heeft echter ook een aantal preventieve opdrachten, die allicht minder gekend zijn. We lichten een paar cijfers uit het jaarverslag 2009.

Naast vergoeding ook preventie

Het Fonds voor de beroepsziekten keerde in 2009 aan 57.258 slachtoffers van een beroepsziekte een vergoeding uit voor blijvende arbeidsongeschiktheid. Het gaat niet alleen om nieuwe slachtoffers, maar vooral om mensen die reeds jarenlang ziek zijn.

Inzake de preventieve opdrachten springen vooral de vaccinatie tegen hepatitis en de proactieve rol in het kader van de moederschapbescherming in het oog. In 2009 nam het Fonds 30.075 positieve beslissingen voor de terugbetaling van een vaccinatie tegen hepatitis. Dat is 90 % van het aantal aanvragen voor een dergelijke terugbetaling.

Daarnaast werden er 6.507 zwangere vrouwen 'verwijderd' van hun werkpost omdat het beroepsrisico te groot werd voor zichzelf en/of de ongeboren baby.

Rugvalidatie

Uit het jaarverslag blijkt ook het belang van "secundaire" preventieve projecten. Zo stapten in 2009 631 mensen in het programma rugvalidatie. Dit begon in 2005 als een proefprogramma voor werknemers uit de ziekenhuissector. Doel is werknemers met rugklachten aan het werk te houden. De werknemers die in aanmerking komen kunnen een aanvraag indienen bij het FBZ om toegelaten te worden tot dit programma. In 2009 dienden 805 personen een aanvraag in, 631 werden toegelaten.

Het jaarverslag 2009 van het Fonds voor de beroepsziekten kun je integraal lezen op http://www.fbz.fgov.be/nl/jaarverslagen_n101.htm.

Aarzel niet om ons te contacteren als je meer informatie wil over de preventieve opdrachten van het Fonds.

francois.philips@abvv.be

Containergassen: vervolg

In het kader van de campagne "Giftige gassen in containers" die de BTB, de transportcentrale van het ABVV, in navolging van haar Nederlandse collega's van het FNV lanceerde, kunnen we vaststellen dat er op het vlak van de gezondheidspreventie van de werknemers toch al een niet onbelangrijke vooruitgang geboekt werd.

Zo sloot het Paritair Comité Vervoer & Logistiek op 13 september 2010 een cao m.b.t. het opnemen van het thema "giftige gassen" in het jaarlijks actieplan van de ondernemingen.

Op het niveau van het Nederlandse normalisatieorganisme (NEN) werden twee werkgroepen opgericht. De eerste werkt aan een protocol m.b.t. de ontvangst van containers. De andere heeft een normatief document opgesteld over de vereisten m.b.t. het meten van gassen, de ontgassing en de opleiding van deskundigen 'gasmetingen' (volgens onze informatie wordt nog gediscussieerd over

het toepassingsgebied van het document). Bovendien zou volgend jaar nog een andere werkgroep opgericht worden voor het uitwerken van een norm voor gasmeettoestellen.

Het Nederlandse normalisatieorganisme peilt eveneens naar de mogelijkheid om een Europese norm op te stellen. Wanneer de documenten eenmaal klaar zijn, zal dus op Belgisch vlak beslist moeten worden of deze aanpak al dan niet gesteund moet worden. Als men weet hoeveel containers er dagelijks circuleren en welke problemen dit doet rijzen voor de gezondheid op het werk, de volksgezondheid en het leefmilieu, dan is dit lang gaan banale vraag ...

Voor meer info : www.abvv.be De Nieuwe Werker nr. 12/2010, dossier p 8-9;

http://www.beswic.be/nl/topics/chemicals_cancerigens_mutagenes_agents/gassen-in-containers/

bruno.melckmans@abvv.be

Twee publicaties van het EVV voor de leden van de EOR

Het ABVV was betrokken bij de realisatie van twee publicaties van het EVV die een antwoord geven op de vragen van onze afgevaardigden over de herziening van de richtlijn m.b.t. de Europese ondernemingsraad:

- *Een duidelijke folder over de herziening van de richtlijn (in het Engels, Frans en Duits). Je kan de folder downloaden op de homepage van het EVV: <http://www.etuc.org>, daarna rechts onderaan klikken op het dossier, in het kadertje van de publicaties.*
- *Een juridische toelichting bij de nieuwe richtlijn (momenteel enkel in het Engels). Te downloaden op: <http://www.etui.org/research/activities/Workers-representation/Reports-and-working-papers/Report-114.-European-Works-Councils-a-trade-union-guide-to-directive-2009-38-EC>*

De omzetting van de richtlijn in het Belgisch recht d.m.v. een nieuwe cao wordt nu besproken in de Nationale Arbeidsraad. De discussie zou eind 2010 afgerond moeten worden.

Recht op borstvoedingsverlof tot de baby 9 maanden is

In de Nationale Arbeidsraad konden we bekomen dat vrouwen voortaan recht krijgen op borstvoedingsverlof tijdens de werkuren tot hun kind 9 maanden oud is. Dit is een omzetting van artikel 8, §3 van het Europees sociaal handvest.

Wie minstens 7,5 uur per dag werkt, heeft recht op twee keer een half uur om borstvoeding te geven of melk af te kolven. Wie 4 uur of langer werkt heeft recht op één half uur.

Het tijdstip wordt in onderling overleg bepaald of onmiddellijk voor of na de rustpauzes voorzien in het arbeidsreglement.

De werkneemster heeft recht op een uitkering van de mutualiteit vóór deze perioden. Ze moet haar werkgever in principe 2 maanden op voorhand op de hoogte brengen van het feit dat ze wil gebruik maken van borstvoedingsverlof. Het bewijs levert ze via een attest van Kind en Gezin of ONE of een medisch getuigschrift.

De werkgever is verplicht een onopvallend, aangepast, proper en verwarmd lokaal ter beschikking te stellen.

Hiervoor werd CAO nr.80 aangepast (website NAR) op woensdag 13 oktober 2010 : www.cnt-nar.be

Onze sociale zekerheid: een kas zonder bodem?

Ondanks alles wat rechts schrijft en vertelt: het deel van onze rijkdom dat we uitgeven aan sociale zekerheidsuitgaven van het werknemersstelsel is niet gestegen, maar gedaald! Het is slechts door de crisis dat ze opnieuw stegen en we een deficit hebben.

Legt de staat dan toch niet meer bij?

Op het eerste zicht wel: de sociale zekerheid ontvangt vandaag al zo'n 12 miljard euro aan alternatieve financiering.

Wie het unaniem advies van de sociale partners van voorbije zomer voor de hervorming van de alternatieve financiering aandachtig bestudeert, merkt echter dat de federale overheid minder bijlegt aan de sociale zekerheid dan ooit tevoren (al sinds WO II betaalde de overheid ca 25%).

Begin de jaren'90, na de petroleumcrisis, haalde Dehaene een truc uit:

- **De staatstoelage** aan de sociale zekerheid werd geblokkeerd op het nominaal bedrag van 192 miljard BEF. **Vandaag bedraagt de eigenlijke staatssteun aan het werknemersstelsel slechts 6 miljard euro, wat minder dan 10% is van de totale uitgaven, en minder dan 2% bbp.**

- Om de aldus ontstane tekorten in de sociale zekerheid te dekken, werd "**de alternatieve financiering**" uitgevonden. Er werden hogere accijnzen ingevoerd, een algemene crisisbijdrage, een verhoging van belastingen op roerende en onroerende vermogens... Sedert 1995 werd dit alles omgezet in een percentage van de BTW-ontvangsten.

Alhoewel een groot deel van deze "alternatieve" inkomsten door de werkende bevolking opgehoest werd, gaf deze operatie toch de indruk dat de regering steeds meer bijlegde voor die alternatieve financiering.

Tegelijk ging de regering echter ook steeds meer facturen, die zij tot dan zelf betaalde, doorschuiven naar de sociale zekerheid.

Het astronomische bedrag van 12 miljard euro aan alternatieve financiering dat vandaag bestaat, en waarop iedereen zich blind staart, is in feite amper voldoende om de kosten te dekken die doorgeschoven werden naar het werknemersstelsel.

Waarvoor dient die alternatieve financiering in realiteit?

- Compensatie van 6,2 miljard euro bijdrageverlagingen: 5,5 miljard vermindering van patronale bijdragen, en 700 miljoen vermindering van persoonlijke bijdragen voor lage lonen (de "werkbonus").
- Ook de financiering van de groei van de gezondheidsuitgaven kost meer dan 4 miljard euro aan alternatieve financiering. Vanaf 1 januari 2008 werd de gezondheidszorg immers universeel: alle Belgen hebben voortaan tot in de kleinste details recht op dezelfde wettelijke gezondheidsverzekering. Maar de factuur blijft nog altijd voor 91% door de loontrekkenden betaald.
- Officiële compensaties voor andere uitgaven die naar de sociale zekerheid geschoven werden : het gaat om iets meer dan 1 miljard euro: de dienstenscheques (650 miljoen), de tewerkstellingscellen, de PWA's, de startbaanovereenkomsten voor de openbare sector, de veiligheidscontracten voor de gemeenten, het Betaald Educatief Verlof, de hervorming van de politiezones, enz.
- Een klein restbedrag dat onvoldoende is om de rest van de doorgeschoven facturen te betalen.

Uiteindelijk schiet er nog amper 2 miljard euro aan alternatieve financiering over die officieel niet dient om nieuwe uitgaven te compenseren. Maar in de praktijk worden heel wat uitgaven die men ten laste legde van de sociale zekerheid niet of slechts zeer gedeeltelijk gecompenseerd: loopbaanonderbreking en tijdskrediet (+800 miljoen euro), de dienstenscheques (waarvoor we 350 miljoen euro te weinig krijgen), de "activering" (= behoud werkloosheidsuitkering tijdens tewerkstelling) (280 miljoen euro), enz.

De alternatieve financiering is dus eigenlijk geen overheidssteun aan het werknemersstelsel, maar integendeel een (te kleine) compensatie voor onkosten die afgeschoven werden op de sociale zekerheid.

Jef.maes@abvv.be

Uitgaven in % bbp	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2008	2010
Sociale uitkeringen	12,7	13,3	11,5	11,6	10,6	11,6	10,6	11,6
Gezondheidsuitgaven	3,5	3,8	4,0	4,6	4,8	5,3	5,3	6,1
Totaal	16,2	17,1	15,5	16,2	15,4	16,9	15,5	17,8

Welke berekeningsbasis voor de ontslagvergoeding bij tijdskrediet?

In het verleden was de rechtspraak verdeeld over het loon dat in aanmerking genomen moet worden voor de berekening van de compenserende opzegvergoeding, wanneer een werknemer ontslagen werd tijdens zijn deeltijds ouderschapsverlof.

Het Hof van Cassatie had uiteindelijk gesteld dat de berekeningsbasis de bezoldiging was die de werknemer ontvangt op het ogenblik van de verbreking.

Deze rechtspraak werd nietig verklaard door het Europees Hof van Justitie (EHJ) in een arrest C-116/08 van 22/10/2009 waarin gesteld wordt dat deze ontslagvergoeding berekend moet worden op basis van het loon dat geldt vóór het opnemen van het ouderschapsverlof. Ingevolge dit arrest werd de wetgeving op het ouderschapsverlof aangepast. Blijft de vraag of deze rechtspraak van het EHJ uitgebreid moet worden tot de andere thematische verloven/tijdskrediet?

In dit verband heeft de arbeidsrechtbank van Gent een interessant vonnis geveld: een bediende in halftijds tijdskrediet

werd ontslagen met betaling van een verbrekingsvergoeding. Ze betwistte de berekeningsbasis en eiste dat de vergoeding berekend zou worden op basis van haar loon van vóór haar tijdskrediet. De rechtbank paste mutatis mutandis de redenering van het EHJ toe, stellende dat er geen discriminatie mag zijn tussen een werknemer in voltijds tijdskrediet die bij ontslag een opzegvergoeding ontvangt berekend op zijn volle loon, en een werknemer in deeltijds tijdskrediet van wie de verbrekingsvergoeding berekend zou worden op basis van het verminderd loon.

De rechtbank stelt dan ook dat artikel 39 van de wet van 03/07/1978 geïnterpreteerd moet worden in overeenstemming met de richtlijn 97/81/CE die discriminaties ten aanzien van deeltijdse werknemers verbiedt en oordeelt dat in geval van deeltijds tijdskrediet de verbrekingsvergoeding berekend moet worden op het loon van vóór het tijdskrediet

(AR Gent, 02/09/2010, A.R. 00/163290/A)

Jean-francois.macours@abvv.be

Colloquium

« Werk en armoede: de rol van de sociale partners in de armoedebestrijding » - 20 oktober 2010 - "Square Brussels Meeting Center"

Het Europees sociaal observatorium organiseert dit seminarie in het kader van het Europees jaar van de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting.

Dit colloquium is de gelegenheid om te discussiëren over de hefbomen waarover de sociale partners beschikken m.b.t. de transversale problematiek van de kwaliteit van het werk als middel om de armoede in de Europese samenleving op een doeltreffende manier terug te dringen. Een aantal aanbevelingen zullen besproken worden met het oog op de opname ervan in het Europese debat maar ook in de nationale en "subnationale" discussies. Inschrijven bij mognilet@ose.be

ECHO REGIO'S

Discriminaties op het werk nog lang niet verdwenen!

Op 6 oktober organiseerden de diversiteitconsulenten van ABVV Brussel samen met ACV en ACLVB een rondetafel over de vooroordelen en discriminaties op het werk. Doel was onze afgevaardigden te leren inzien hoe vooroordelen ontstaan en hoe ze werken, om ze te kunnen opsporen en er in het dagelijks leven te kunnen op reageren. Twee sprekers reikten daartoe de nodige analysemiddelen voor onze militanten aan. Professor Assaad E. Azzi (ULB, professor sociale psychologie) zette uiteen hoe sinds de antidiscriminatie wetgeving discriminaties impliciet geworden en moeilijker vast te stellen zijn. Aangezien de norm het aanvaarden van diversiteit is, komen mensen met vooroordelen (racisme, seksisme, homohaar, ...) niet meer openlijk voor hun mening uit maar ... de vooroordelen zijn er niet minder om. Daarom moeten wij ons de vraag stellen hoe we 'stroomopwaarts' kunnen ingrijpen, nl. bij het ontstaan van die vooroordelen,

aan de basis van discriminerend gedrag. Hij uitte tevens zijn bezorgdheid over het feit dat in een aantal Europese landen discriminerende beleidsmaatregelen opnieuw openlijk opduiken, met alle gevaren vandien voor een achteruitgang op wetgevend vlak.

Houssein BOUKHRISS wees op de toenemende tendens om alle conflicten te herleiden tot een probleem van interculturele relaties, waarbij men diegenen viseert die zich niet integreren in de heersende bedrijfscultuur of weigeren veranderingen te aanvaarden als gevolg van de komst van "andere" mensen. Voor de werkgever is het inroepen van een intercultureel probleem soms een middel om zijn verantwoordelijkheid te ontlopen bij problemen die te maken hebben met een onaangepast personeelsbeleid, gebrekkige communicatie met de werknemers of ongelijke behandeling.

Samantha.smith@abvv.be

Youssef.benabdelljelil@abvv.be

Arbeidersimmigratie als interculturele uitdaging: verslag van het Forum 2009

ABVV-Brussel en de "Centrale culturelle bruxelloise" organiseren sinds 5 jaar een forum rond de sociale ontwikkeling van Brussel. Op 16 december 2009 was het thema de interculturele uitdaging na 60 jaar arbeidersimmigratie in Brussel. De verslagen van dit Forum met de diverse bijdragen die een verrijking voor het debat vormden, zijn nu van de pers gerold. Het dossier kan gedownload worden op www.fgtbbruxelles.be of gratis aangevraagd worden bij veronique.bel@fgtb.be

WSE (Steunpunt Werk en Sociale Economie) Arbeidsmarkt- congres 2010

De crisis voorbij? Over jongeren en de uitdagingen voor de arbeidsmarkt van morgen.

De financieel-economische crisis drong diep door op de Vlaamse arbeidsmarkt. Op twee jaar tijd steeg de Vlaamse werkloosheid met meer dan 45.000 niet-werkende werkzoekenden (+28%). Jongeren werden in het bijzonder geconfronteerd met de relatief sterkste werkloosheidsstijging (+45%) en een significante toename van langdurige werkloosheid. Dit kan uitmonden in een zogenaamde 'verloren generatie' voor de Vlaamse arbeidsmarkt.

Programma

9u15 - Onthaal en koffie

9u45 - Lost generation?

How to prevent long-term consequences of rising youth unemployment?

11u15 - (G)een verloren generatie! Pistes voor een doelgericht beleid.

Panelgesprek

12u15 - Broodjeslunch

13u15 - Luc SELS (Steunpunt WSE). Diagnose van de Vlaamse arbeidsmarkt

13u45 - Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Werk (o.v.)

14u15 - Thematische parallelsessies:

1. Migranten op de Vlaamse arbeidsmarkt
2. Sociale economie en inschakelingstrajecten
3. Groene jobs en nieuwe competentiebehoeften

16u30 - Receptie

Inschrijvingen

Inkom: € 40

Inschrijving verplicht:

<http://www.steunpuntwse.be/view/nl/5942142>

Praktisch

Donderdag 16 december 2010
Provinciehuis Vlaams-Brabant
Provincieplein 1
3010 Leuven

Meer info:

steunpuntwse@econ.kuleuven.be of tel. 016 32 32 39

De Vlaamse interne staatshervorming

Een interne staatshervorming moet de efficiëntie en effectiviteit van de overheid in Vlaanderen vergroten. De Vlaamse regering heeft nu een Groenboek gemaakt waarin de verschuivingen van bevoegdheden, mensen en middelen worden opgelijst.

Nadien volgt een Witboek dat in het najaar van 2010 in het Vlaams parlement wordt behandeld. Dit Witboek zal de lange-termijnvisie, de structurele doorbraken en 'directe voordelen' omschrijven.

Het accent van de interne staatshervorming ligt enerzijds op sterke lokale besturen en anderzijds op de Vlaamse overheid. Het provinciale bestuursniveau komt onder druk te staan. De provinciebesturen moeten tal van beleidsdomeinen afstaan (vooral onderwijs en vorming, ontwikkelings samenwerking, cultuur, jeugd en sport). Hun bevoegdheden worden voornamelijk beperkt tot grondgebonden materies.

Het Vlaams ABVV kan zich vinden in een interne staatshervorming. Op ons congres van mei 2010 vroegen wij een administratieve vereenvoudiging en een nog betere dienstverlening. Weliswaar met duidelijke randvoorwaarden: een sterk personeelsbeleid en een grote betrokkenheid van de vakbond bij de actieplannen en in functie van de werknemers. Overheidsefficiëntie moet in het teken staan van een toegankelijke en kwaliteitsvolle dienstverlening.

Positieve elementen

Er komen slechts twee bestuurslagen per beleidsdomein en de structuren worden beter afgestemd op de sociaal-economische realiteit. De bevoegdheden van de provincies kunnen hierbij evolueren naar grondgebonden bevoegdheden. De steden Antwerpen en Gent - en samenwerkingsverbanden van gemeenten in het algemeen - krijgen een grotere rol in de programmaontwikkeling en -uitvoering inzake arbeidsmarktbeleid. Het streekoverleg en de streekpacten worden versterkt.

Negatieve elementen

De suggestie om naar 24 regio's te gaan in Vlaanderen, mag niet leiden tot

een hervorming van de SERR-RESOC-structuur. Het Vlaams ABVV vraagt daarentegen een versterking van de adviserende rol van SERR-RESOC in het lokale werkgelegenheidsbeleid.

We maken principieel bezwaar tegen de terminologie in het Groenboek die de volgende knelpunten toewijst aan intermediaire structuren (zoals SERR-RESOC): democratische controle, verkokering, transparantie, efficiëntie en onduidelijke taakverdeling. De structuren van het sociaal overleg zijn een wezenlijk onderdeel van het democratisch bestel en hebben net tot doel het beleid efficiënter en transparanter te maken.

De verschuiving van bevoegdheden baart het Vlaams ABVV eveneens zorgen. Dit mag niet tot leemtes leiden doordat een bepaald lokaal gegroeid beleid door geen enkel bestuursniveau meer wordt opgenomen. Voorbeelden zijn de Europese subsidieprogramma's die momenteel door de provincies worden aangestuurd, het provinciaal hoger gemeenschapsonderwijs, de provinciale subsidies voor de sociaal-culturele sector (2,4 miljoen euro) en het ruimtelijk ordeningsbeleid. We vragen daarom een duidelijk en helder overzicht per regio/provincie van welke bevoegdheden en middelen worden overgedragen.

Elke hervorming moet gepaard gaan met overleg en inspraak. Tot op heden is dit niet gegarandeerd. We vragen expliciet de SERR-RESOC's hierbij te betrekken. Dit geldt ook voor het personeel. Het Groenboek legt geen algemene principes vast voor het personeel zoals behoud van statuut, loon- en arbeidsvoorwaarden,...

We wijzen erop dat dit geen saneringsopdracht mag worden, dat de syndicale organisaties betrokken moeten zijn en de werkbaarheid voor het personeel (woonwerkverkeer, arbeids- en loonvoorwaarden) niet mag dalen. Overheidsefficiëntie en administratieve vereenvoudiging dienen in het teken te staan van een toegankelijke en kwaliteitsvollere dienstverlening. Het mag geen verpakte besparingsoefening zijn.

bneyens@vlaams.abvv.be

Overheveling gewestbelastingen naar het Waals Gewest

In volle institutionele onderhandelingen stellen wij in dit artikel voor het thema van de gewestbelastingen van naderbij te bekijken, niet vanuit de optiek van mogelijke nieuwe bevoegdheden voor de Gewesten, maar eerder vanuit de vraag hoe de Gewesten en meer bepaald het Waalse Gewest deze op een efficiëntere manier zouden kunnen innen om het hoofd te bieden aan de sociaal-economische uitdagingen van morgen.

De bijzondere wet op de financiering van de Gewesten en de Gemeenschappen van 16 januari 1989, gewijzigd bij de bijzondere wetten van 16 juli 1993 en van 13 juli 2001, legt de fiscale autonomie van de Belgische deelgebieden vast. Zo werd vanaf januari 2002 het aantal gewestbelastingen verruimd (bijna 34% van de inkomsten van het Waals Gewest zijn afkomstig van gewestbelastingen). In dit verband wordt in de bijzondere financieringswet gesteld dat de gewestelijke belastingdienst door de Federale Staat verzorgd wordt, tenzij een Gewest daar anders over beslist. Het staat de Gewesten dus vrij de Federale Staat te laten weten dat ze belastingcategorieën wensen over te hevelen.

Die categorieën hebben betrekking op:

- de belastingen op spelen en weddenschappen en automatische ontspanningstoestellen;
- de onroerende voorheffing;
- de belastingen op voertuigen;
- de registratie- en successierechten.

In december 2007 liet de Waalse regering weten dat zij de belastingen op spelen en weddenschappen wenste over te hevelen. Hoewel deze beslissing vanaf januari 2009 tot de effectieve overheveling had moeten leiden, verwierf het Waals Gewest deze bevoegdheid pas in januari 2010. Zowel de Federale Staat als het Gewest vonden dat ze niet klaar waren voor dit eerste experiment.

De voordelen van de overheveling van deze gewestbelastingen die door de Federale Staat geïnd worden, zijn legio voor het Waals Gewest. Doordat het zelf instaat voor de inning zou het Gewest het beheer ervan kunnen verbeteren. Er wordt namelijk vastgesteld dat de Federale

Staat soms te weinig inspanningen levert qua personeel en investeringen voor zijn diensten die instaan voor de gewestbelastingen, aangezien ze op termijn toch zullen verdwijnen en ze bovendien werken voor rekening van derden (de Gewesten).

Als het Waals Gewest zelf voor de inning van zijn eigen belastingen kan instaan, zal dit zorgen voor een grotere coherentie, enerzijds door een betere inning en anderzijds door een betere aanwending ervan in overeenstemming met zijn eigen gewestelijk beleid. Als het Gewest dit zou doen, bijvoorbeeld door het opstellen van een eigen kadastraal inkomen of eigen mobiliteitsheffingen, dan zou de overheveling van die belastingen Wallonië nieuwe hefboomen en middelen bezorgen doordat het zijn eigen belastingsgrondslag en zijn eigen aanslagtarieven zou kunnen bepalen.

Het Waalse Gewest moet over de middelen kunnen beschikken om de belastingen op een rechtvaardige en billijke wijze te innen teneinde het beleid dat het wil, te kunnen voeren. Daarom moeten de middelen die het Waals gewest besteedt aan de huidige en toekomstige overdrachten qua personeel en investeringen voldoende hoog zijn. Wat het personeel betreft moet het Gewest toezien op de integratievoorwaarden die aan het federale personeel voorgesteld zullen worden opdat hun overplaatsing vrijwillig en niet onder dwang zou gebeuren, zoals dit het geval was voor de helft onder hen bij de eerste overdracht.

Het Waals ABVV is dan ook van mening dat het Waals Gewest absoluut moet anticiperen en de beslissingen m.b.t. de overheveling van de drie belastingcategorieën doortastend moet doorvoeren. Daarom moet die overdracht zo lang mogelijk op voorhand gepland en in de tijd gespreid worden zodat er meer budgettaire middelen komen om de prioritaire beleidsmaatregelen in Wallonië te kunnen doorvoeren, hoofdzakelijk in het kader van de economische herstructurering.

gianni.infanti@fgtb-wallonne.be

Week van de Euromarsen

Van 11 tot 17 oktober neemt de werklozenwerking van het ABVV Luxemburg deel aan de Euromarsen tegen werkloosheid, armoede en sociale uitsluiting. Maandag 11 oktober vertrok een groep marcheerdere uit Marche-en-Famenne, richting Brussel, om er deel te nemen aan de «Assises européennes des précaires».

Langs dit traject nemen deze militanten deel aan allerlei activiteiten georganiseerd door militanten van andere gewestelijke afdelingen van het Waals ABVV samen met andere organisaties (discussies, optredens, persconferenties,...). Een gelegenheid om bevolking én politici te sensibiliseren rond bestaansonzekerheid. De massale werkloosheid die sinds enkele jaren aanhoudt heeft een veralgemening van de precarisering van de werkgelegenheid voor gevolg. Vandaag zijn alle werknemers, met of zonder baan, meer dan ooit door hetzelfde lot verbonden. De militanten herinneren er eveneens aan dat het niet aan de werknemers is om te betalen voor een crisis die ze niet veroorzaakt hebben.

Alle militanten die belangstelling hebben, kunnen deelnemen aan deze Euromars, (een paar uur of meer) of aan een van de vele activiteiten.

Als slotevenement van deze marsen en actieweek komt er op zondag 17 oktober een Europese betoging door de straten van Brussel. Traject en volledig programma staan op blog van de werklozenwerking van het ABVV Luxemburg: <http://tseluxembourg.over-blog.com>

Grensoverschrijdende gezondheidszorg

We hebben het vaak over de arresten van het Europees Hof van Justitie waarin de economische vrijheid belangrijker geacht wordt dan de sociale rechten (zaken LAVAL, RÜFFERT,...). Gelukkig gebeurt het ook dat het EHJ meer aandacht heeft voor de sociale dimensie. In een arrest van 5 oktober verwerpt het Hof het beroep van de Commissie tegen Frankrijk dat van zijn sociaal verzekeren een voorafgaande vergunning eist om bepaalde geneeskundige zorgen buiten het ziekenhuis terugbetaald te krijgen in een andere lidstaat van de EU. In tegenstelling tot de Commissie, die daarin een belemmering van de vrije dienstverlening zag, oordeelt het EHJ dat het gaat om een verantwoorde beperking ten overstaan van de risico's zowel voor de organisatie van het volksgezondheidsbeleid als voor het financieel evenwicht van de sociale zekerheid.

Toetreding van de EU tot het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens

Het Verdrag van Lissabon, dat in werking getreden is in december 2009, legt voortaan de noodzakelijke rechtsbasis vast voor de toetreding van de EU tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

De officiële besprekingen zijn begonnen op 07/07/2010.

De toetreding van de EU tot het EVRM heeft tot doel de bescherming van de rechten van de mens in Europa nog te versterken, door ondermeer iedereen de kans te geven voortaan naar het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te stappen, bij een schending van de door het EVRM gewaarborgde rechten.

De meest zichtbare impact zal betrekking hebben op de aan de EU voorbehouden domeinen, zoals de geschillen van het Europees openbaar ambt of het concurrentierecht.

De meest symbolische uitdaging voor de vakbondswereld is de impact van deze toetreding op de afstemming tussen de sociale grondrechten en de economische vrijheden. De recente arresten van het Europees Hof van Justitie (Laval e.d.) erkennen weliswaar de grondrechten,

maar de onderschikking ervan aan de economische vrijheid vormt een probleem. De vraag is of deze toetreding deze rechtspraak alsnog zal kunnen ombuigen.

De toetreding van de EU doet een aantal technische en politieke vragen rijzen waarover onderhandeld zal worden: Welk statuut voor de EU in de Raad van Europa?

Welke relatie tussen het EVRM en het Handvest van de grondrechten? Welk statuut voor de rechter van de EU? Welke organisatie van de procedureregels? ...

De onderhandelingen zouden afgerond moeten worden in juni 2011 en het resultaat zou in een verdrag gegoten moeten worden. Dat moet dan goedgekeurd worden, enerzijds door de EU (eenparigheid van stemmen Raad – goedkeuring door Parlement – advies Hof van Justitie – bekrachtiging door lidstaten van de Unie) en anderzijds door de 47 leden van de Raad van Europa.

De toetreding van de EU tot het EVRM is een zeer belangrijke stap – juridisch én symbolisch – voor de verdediging van de grondrechten in Europa.

Jean-francois.macours@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES**Haiti: nood aan een langetermijnvisie**

Na de aardbeving in Haiti bleef het ABVV niet bij de pakken zitten. Onze solidariteit draagt bij aan de heropbouw van Haiti. Het gaat niet om liefdadigheid, onze hulp kadert in de langetermijnvisie op duurzame ontwikkeling en waardig werk die het IVV ontwikkeld heeft in een stappenplan. De hele socialistische beweging stak daarbij de handen uit de mouwen. Het Consortium 54-54 werd opgericht door het ABVV, FOS, SOLSOC, de PS en de ziekenfondsen om in dergelijke gevallen samen te kunnen optreden. Onze partner daarbij is BATAY OUVRIYE. Onze projecten hebben betrekking op de heropbouw van een school op het platteland samen met FOS en SOLSOC, de heropbouw van vakbondslokalen samen met FOS en syndicale vorming en sensibilisering.

Europees/Afrikaanse Top. En de werkgelegenheid?

Op 29 en 30 november vindt in Tripoli, de hoofdstad van Libië, de Top van de Staatshoofden van de Europese Unie en de Afrikaanse Unie plaats.

Daar zal beslist worden over de strategie rond de partnerschappen tussen beide continenten. Drie prioriteiten staan alvast voorop: groei, werkgelegenheid en investeringen. Tot dusver ontvingen wij geen nieuws over concrete initiatieven in verband met het werkgelegenheidsluik.

Nochtans hebben zowel de Europese als de Afrikaanse Staten de Agenda Waardig Werk en het Wereldpact voor Werk in het kader van de IAO onderschreven.

Voorts hebben de Europese Unie en de lidstaten zich er herhaaldelijk toe verbonden werk te maken van waardig werk, ook in hun buitenlands en hun ontwikkelingsbeleid.

Voor het ABVV moeten die verbintenissen nu hard gemaakt worden in de strategie. Zo zouden een programma en een budget het mogelijk moeten maken de werknemers uit de informele economie te halen zodat ook zij een sociale bescherming genieten (de

informele economie is namelijk een rem op, en niet de motor van de ontwikkeling in Afrika).

Op 4 en 5 oktober kwamen de Europese en Afrikaanse vakbonden in Yaoundé, Kameroen, bijeen om hun gemeenschappelijke eisen aan hun respectieve regeringen voor te leggen.

Het ABVV nam aan de discussies deel en nam op vraag van het EVV de leiding van de standpunten over de werknemersrechten en de impact van de migraties in het Noorden en het Zuiden.

Tevens nam het contact op met de bevoegde ministers want de Vakbondsverklaring van Yaoundé moet nu door het gemeenschappelijk front in België verdedigd worden. Een solidariteitsbenadering waarmee de Belgische vakbonden vertrouwd zijn maar die nog aan belang wint gezien de bijzondere rol van ons land als voorzitter van de EU.

Thierry.aerts@abvv.be
Sophie.grenade@abvv.be